

***Europe Direct je služba, která vám pomůže odpovědět
na otázky týkající se Evropské unie.***

**Bezplatná telefonní linka (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu (<http://europa.eu>).

Lucemburk: Úřad pro publikace Evropské unie, 2015

ISBN: 978-92-9240-664-6

ISSN: 1977-2513

doi: 10.2802/798352

© Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci, 2015

Reprodukce povolena pod podmínkou uvedení zdroje.

Dr. Eusebio Rial González

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) ztratila v roce 2014 velmi oblíbeného a respektovaného spolupracovníka. Dr. Eusebio Rial González, vedoucí oddělení pro prevenci a výzkum, podlehl dne 18. prosince ve věku pouhých 48 let rakovině. Od svého příchodu do agentury EU-OSHA v roce 2003 stál v popředí úsilí o zlepšování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na evropských pracovištích a pomáhal s řadou stěžejních projektů: Kampaň Zdravé pracoviště na období 2014–2015 – Zdravé pracoviště zvládne i stres, Evropský průzkum podniků na téma nových a vznikajících rizik (ESENER), nástroj pro on-line interaktivní hodnocení rizik (OiRA) a webová platforma OSHwiki. Pro mnoho z nás nebyl jen váženým kolegou, ale také drahým přítelem a bude nám velmi chybět.

Rok, který skončil tak smutně, začal mnoha přísliby do budoucna: byl přijat nový víceletý, střednědobý strategický program agentury EU-OSHA na období 2014–2020, soustřeďují se na otázky a úkoly jak nejlépe podporovat bezpečnost a ochranu zdraví při práci (BOZP) ve složitém podnikatelském prostředí. V lednu se nám dostalo uznání a podpory naší práce na vysoké úrovni, neboť Bilbao úředně navštívil Martin Schulz, předseda Evropského parlamentu, aby se přímo seznámil s činností agentury. Dne 31. března László Andor, evropský komisař pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, slavnostně otevřel naše nové prostory ve čtvrti Miribilla. Téhož dne byla mezi agenturou EU-OSHA a Španělským královstvím podepsána dohoda o sídle agentury, kterým tak v dlouhodobém horizontu zůstalo Bilbao. A v červnu byl přijat velmi očekávaný „Strategický rámec EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci na období 2014–2020“. Jeho strategické cíle se shodují s klíčovými oblastmi činnosti agentury.

1 Předvídání změn

V roce 2014 zveřejnila agentura EU-OSHA významný přezkum, který vyplynul z jejího nejnovějšího velkého projektu Prognóza: „[Current and emerging occupational safety and health \(OSH\) risks in the healthcare sector, including home and community care](#)“ [Současná a nová rizika v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve zdravotnictví, včetně domácí a komunitní péče]. Zdůrazňuje náročné úkoly, se kterými se toto odvětví potýká, včetně rostoucí poptávky po zdravotní péči, větší potřeby dlouhodobé péče, nedostatku kvalifikovaných a zkušených odborníků a narůstajícího využívání technologií vyžadujících nové dovednosti.

V souvislosti s příštím projektem Prognóza byla zveřejněna další významná zpráva: studie nově se objevujících trendů v BOZP („[Scoping study for a foresight on new and emerging occupational safety and health \(OSH\) risks and challenges](#)“ [Přehledová studie pro prognózu nových a vznikajících rizik a problémů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci]). Jako potenciální námět další studie projektu Prognóza byla vybrána následující tři témata: dopad informačních a komunikačních technologií na BOZP, trendy v řízení lidských zdrojů a dopad finanční krize na BOZP.

Určování a stanovování priorit výzkumu umožňuje jeho lepší koordinaci a účinnější využívání prostředků. Za tímto účelem v rámci svého dlouhodobého projektu týkajícího se priorit výzkumu BOZP agentura EU-OSHA zařadila do užšího seznamu hlavní priority určené ve [zprávě z roku 2013](#) a zpracovala k uvedeným tématům, například k „prevenci již od návrhu“, stanoviska s cílem zviditelnit problematiku BOZP mezi výzkumnými pracovníky.

2 Fakta a čísla

Práce v terénu pro druhé kolo průzkumu ESENER, ESENER-2, byla v roce 2014 dokončena podle plánu. Uskutečnilo se asi 50 000 rozhovorů v 36 zemích, což představuje významné rozšíření vzorku oproti prvnímu kolu průzkumu. V roce 2015 budou následovat zprávy o zjištěních. V lednu 2014 byla

zveřejněna doporučení, která vyplynula z [následného hodnocení průzkumu ESENER-1](#). Tato doporučení byla zohledněna v průzkumu ESENER-2.

V prosinci 2013 byly na konferenci v Evropském parlamentu představeny předběžné výsledky pilotního projektu „Bezpečnější a zdravější práce v každém věku – bezpečnost a ochrana zdraví při práci v kontextu stárnoucí pracovní síly“ zadaného Evropským parlamentem, přičemž v lednu 2014 byl na internetových stránkách agentury EU-OSHA zveřejněn [sborník](#) prezentovaných dokumentů. V roce 2015 bude probíhat další analýza výsledků a v září se bude konat závěrečná konference. Toto téma je tak zásadní, že bude tématem kampaně Zdravé pracoviště na období 2016–2017 – *Zdravé pracoviště pro každý věk*.

V roce 2014 byla završena prvotní fáze práce na projektu „Zlepšování úrovně bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v mikropodnicích a malých podnicích v Evropě“. Cílem je určit klíčové podmínky, které vytvářejí prostředí, v němž lze výrazně zlepšit řízení BOZP. V roce 2015 bude zveřejněn komplexní přezkum.

V lednu uspořádala agentura EU-OSHA v Paříži

společně s francouzskou Agenturou pro potraviny, životní prostředí a bezpečnost a ochranu zdraví při práci (ANSES) seminář o rizicích látek toxických pro reprodukci. Na konci roku byla zveřejněna zpráva s tématem rakoviny jako nemoci z povolání s názvem „[Expozice karcinogenům a rakovina, nemoc z povolání: přezkum metod hodnocení](#)“. Další seminář se konal v Bruselu v říjnu, tentokrát při příležitosti zahájení velké studie o pracovní zátěži, jako jednomu z důvodů vedoucím k onemocnění. Jedním ze zdůrazňovaných témat byly systémy kontroly a varování, jež identifikují nemoci, které v současnosti nejsou uvedeny na seznamu nemocí z povolání, ale může se prokázat, že souvisejí s prací. Včasná identifikace zvyšuje povědomí a pravděpodobnost odškodnění pracovníků postižených těmito nemocemi.

V roce 2014 byly zveřejněny dvě významné zprávy o činnosti agentury v oblasti nákladů a přínosů BOZP: v květnu zpráva s názvem „[Estimating the costs of accidents and ill health at work: a review of methodologies](#)“ [Odhad nákladů na pracovní úrazy a nemoci z povolání: přezkum metodik], přičemž v červnu se v návaznosti na tuto zprávu konalo zasedání odborníků za účelem projednání zjištění, a v září zpráva s názvem „[The business case for safety and health at work: cost-benefit analyses of interventions in small and medium-sized enterprises](#)“ [Ekonomické důvody pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci: analýzy nákladů a přínosů opatření v malých a středních podnicích], která uváděla přesvědčivé důvody pro správné řízení BOZP. Později, v září 2014 následovala konference s názvem „[Investice do BOZP: jak přínosy převažují nad náklady](#)“.

3 Nástroje pro řízení BOZP

V roce 2014 došlo v rámci nástroje OiRA k velkému pokroku: Bylo zveřejněno 47 nových nástrojů, čímž byl překročen stanovený cíl (35), a dalších 30 nástrojů se vyvíjí. Bylo uspořádáno čtrnáct seminářů na propagaci nástroje OiRA nebo specifických odvětvových modulů pro malé a střední podniky (MSP). Seminář věnovaný nástroji OiRA byl zařazen na konferenci konanou v prosinci pod záštitou italského předsednictví Radě EU (Jak spojit růst a konkurenceschopnost podniků v době krize s podporou bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Další uznání významu tohoto nástroje přišlo s jeho vyzdvižením v novém strategickém rámci EU pro ochranu zdraví a bezpečnost při práci jakožto hlavního přínosu k dodržování požadavků na BOZP malými a středními podniky.

4 Zvyšování informovanosti

Dne 7. dubna byla v Evropské komisi v Bruselu zahájena kampaň Zdravé pracoviště na období 2014–2015 – Zdravé pracoviště zvládne i stres. Téhož dne byly spuštěny internetové stránky kampaně s materiály ve 25 jazycích. Následující den se konalo setkání týkající se partnerů kampaně a byla představena nabídka oficiálního partnerství v rámci kampaně. Do kampaně se zapojilo více než 100 partnerů, přičemž více než 30 mediálních partnerů se podílelo na její propagaci.

Inspirována úspěchem prvního informačního semináře oficiálních partnerů uspořádaného během kampaně v letech 2012–2013 vytvořila agentura EU-OSHA řídicí skupinu a v roce 2014 se konaly další tři akce, jejichž pořadatelé byly společnosti Heineken, LEGO a Toyota. Na rok 2015 jsou již naplánovány další tři akce organizované společnostmi v rámci oficiálního partnerství.

Christa Sedlatscheková, ředitelka agentury EU-OSHA, László Andor, komisař pro zaměstnanost, sociální věci a sociální začleňování, a Vasilis Kegeroglou, náměstek ministra práce a sociálních věcí a zástupce řeckého předsednictví EU, na tiskové konferenci k zahájení kampaně Zdravé pracoviště v Bruselu v dubnu 2014

Zlatým hřebem každé kampaně Zdravé pracoviště jsou evropské ceny za správnou praxi. Současného ročníku se poprvé mohli zúčastnit i oficiální partneři kampaně. Vítězové byli vybráni z 50 přihlášek nominovaných k dalšímu posouzení na zasedání poroty v lednu 2015, přičemž slavnostní předání cen bylo naplánováno na duben 2015.

Od 20. do 24. října se konal Evropský týden bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, v rámci kterého se konaly stovky událostí a aktivit zaměřených na zvládání stresu při práci. Například jen španělské národní kontaktní místo (FOP) uspořádalo ve Španělsku více než 50 akcí – od kurzů a seminářů odborné přípravy po filmové projekce a mediální akce.

Agentura EU-OSHA podporuje svá národní kontaktní místa (FOP) prostřednictvím balíčku podpory pro evropskou kampaň a množství materiálů ke kampani. V roce 2014 bylo distribuováno 88 720 předmětů s logem kampaně, 476 125 publikací ve 25 jazycích a jednotlivým národním partnerům dodáno 62 stánků kampaně a 15 výstavních sad.

Kromě oficiálního průvodce, prospektu a letáku byl klíčovým výstupem kampaně na období 2014–2015 film [Napo v... Když udeří stres, elektronický průvodce k řízení stresu a psychosociálních rizik](#), aktuální

Paul Lacoste, držitel filmové ceny v rámci kampaně Zdravé pracoviště 2014 na Mezinárodním festivalu dokumentárních a animovaných filmů v Lipsku

přehled [„Výpočet nákladů spojených se stresem a psychosociálními riziky při práci“](#) a zpráva zveřejněná společně s nadací Eurofound [„Psychosociální rizika v Evropě: prevalence a strategie pro prevenci“](#).

Již začala práce na kampani Zdravé pracoviště na období 2016–2017 – *Zdravé pracoviště pro každý věk*, která se zaměřuje na podporu udržitelné práce a zdravého stárnutí. Byl dohodnut rozsah a cíle kampaně a agentura EU-OSHA zadala vypracování internetového elektronického průvodce, který podniky podpoří při řízení BOZP v souvislosti se stárnoucí pracovní silou.

Šestý rok za sebou agentura EU-OSHA sponzorovala filmovou cenu v rámci kampaně

Zdravé pracoviště na festivalu dokumentárních a animovaných filmů v Lipsku konaném v listopadu. Cenu získal snímek *Harvest* Paula Lacosta, který sleduje skupinu sezonních pracovníků sklízějících hrozny na jihu Francie. Film byl vybrán proto, že zobrazuje nejistý a měnící se svět práce a vztahuje se k tématu kampaně na období 2014–2015 – stres při práci. Agentura také nechala opatřit předchozí vítězný film *C(us)todians* Alyho Muritiby o pracovním životě v brazilském vězení titulky ve 13 jazycích a distribuovala jej na národní kontaktní místa.

V návaznosti na úspěšný pilotní projekt v roce 2013 byla v roce 2014 rozšířena iniciativa „Napo pro učitele“. Internetový balíček zaměřený na žáky základních škol ve věku 7–11 let obsahuje materiály, které učitelům pomáhají uvádět děti do problematiky BOZP v raném věku. V roce 2014 bylo zadáno vyhodnocení této iniciativy, přičemž výsledky hodnocení budou zveřejněny v roce 2015.

Jedním ze zlatých hřebů roku 2014 byla účast agentury EU-OSHA na XX. světovém kongresu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který se konal ve Frankfurtu ve dnech 24.–27. srpna. Ve svém stánku agentura představila OSHwiki, nástroj OiRA a kampaň Zdravé pracoviště na období 2014–2015. Zaměstnanci agentury se podíleli na sedmi blocích, včetně symposia o psychosociálních rizicích pořádaného agenturou.

XX. světový kongres bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, 2014, Frankfurt

5 Sdílení znalostí v rámci sítí

Webová platforma [OSHwiki](#), která byla spuštěna na XX. světovém kongresu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve Frankfurtu, jako první umožňuje uživatelům společně shromažďovat a sdílet poznatky o BOZP a poskytuje tak komunitě zabývající se BOZP nový způsob vytváření sítí na internetu. Články píšou pouze akreditovaní autoři, díky čemuž je zachována odbornost a ucelenost stránek. Platforma OSHwiki má poskytovat ověřené informace o všech významných tématech BOZP a stále se rozrůstá o nové články. Její spuštění vzbudilo velký zájem, a to i ze strany sdělovacích prostředků a v roce 2014 bylo akreditováno více než 100 nových autorů.

6 Vytváření sítí a komunikace

V roce 2014 byla kampaň Zdravé pracoviště poprvé podpořena ucelenou kampaní v sociálních médiích, včetně produktů pro kampaň vyvinutých konkrétně pro sociální média, jako je infografika a videa. První údaje byly velmi povzbudivé: za první čtyři měsíce od zahájení kampaně byl počet návštěv jejích internetových stránek třikrát vyšší než za totéž období během předchozí kampaně.

Na přelomu roku měl účet agentury EU-OSHA na YouTube výrazně více než 1 000 odběratelů, její stránka na Facebooku zaznamenala více než 17 000 označení „To

se mi líbí“, její účet na Twitteru sledovalo 11 500 osob a v síti LinkedIn měla 5 290 sledujících uživatelů – u všech údajů se jedná o značný nárůst oproti předchozímu roku.

Na XX. světovém kongresu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, který se konal v srpnu ve Frankfurtu, byl představen prototyp nových internetových stránek agentury, které by měly být spuštěny v roce 2015. Mezitím bylo v průběhu celého roku 2014 zveřejněno 46 internetových upoutávek, které propagovaly publikace, činnosti a události, a 11 tematických příspěvků na blogu.

Pokud jde o vytváření mezinárodních sítí, dne 30. listopadu 2014 skončilo financování projektu agentury EU-OSHA na podporu zemí, na které se vztahuje projekt předvstupní pomoci (NPP). Podpora zahrnovala poskytování informací, překlad nejdůležitějších materiálů a finanční příspěvky národním kontaktním místům na cesty na účast na seminářích a zasedáních agentury. Agentura EU-OSHA poskytuje pomoc rovněž zviditelňováním národních kontaktních míst (FOP), například zajišťováním hlavních řečníků na konferencích týkajících se problematiky BOZP v zemích NPP. Hledají se další možnosti financování, aby projekt mohl pokračovat v roce 2015 i později.

V únoru 2014 agentura EU-OSHA zahájila nový projekt financovaný v rámci evropské politiky sousedství (EPS), která nabízí 16 partnerským zemím ležícím na jih a východ od EU příležitost vybudovat si s EU privilegovaný vztah. V rámci toho se mohou partnerské země podílet na činnosti agentur, jako je EU-OSHA. Agentura navázala kontakty v zemích sousedících s EU, navštívila řadu z nich a nechává přeložit nejdůležitější materiály do jazyků partnerských zemí. V roce 2015 se budou pro zástupce zemí EPS konat v Bilbao semináře a workshopy.

JAK ZÍSKAT PUBLIKACE EU

Bezplatné publikace:

- jeden výtisk:
prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>),
- více výtisků, plakáty či pohlednice:
v zastoupeních Evropské unie (http://ec.europa.eu/represent_cs.htm)
a v delegacích Evropské unie v zemích mimo EU
(http://eeas.europa.eu/delegations/index_cs.htm); můžete se také obrátit na síť Europe Direct na adrese http://europa.eu/europedirect/index_cs.htm nebo na telefonní lince 00 800 6 7 8 9 10 11 (zdarma v rámci EU) (*).

(*). Informace jsou poskytovány zdarma, stejně jako většina telefonních hovorů (někteří operátoři, telefonní automaty nebo hotely však mohou telefonické spojení zpoplatnit).

Placené publikace:

- prostřednictvím stránek EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

**Evropská agentura pro bezpečnost
a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA)**

přispívá k cíli učinit z Evropy bezpečnější, zdravější a produktivnější místo pro práci. Agentura provádí výzkum, vývoj a distribuci spolehlivých, vyvážených a nestranných informací v oblasti BOZP a pořádá celoevropské osvětové kampaně. Agentura, kterou zřídila v roce 1994 Evropská unie a která sídlí ve španělském Bilbao, umožňuje spolupráci zástupců Evropské komise, vlád členských států, organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců i předních odborníků ze všech členských států Evropské unie i dalších zemí.

**Evropská agentura pro bezpečnost
a ochranu zdraví při práci**

12 Santiago de Compostela
E-48003 Bilbao, Španělsko
Tel.: +34 944358400
Fax: +34 944358401
E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>